

Temat spotkania: Ekologiczne środki czystości

Przewidywany czas: ok. 60 - 90 min.

Grupa: młodzież, dorośli

Cele:

- zachęcenie czytelników do zmiany nawyków konsumenckich odnośnie wyboru ogólnodostępnych środków czystości
- obalenie mitów na temat przydatności i skuteczności własnych, ekologicznych środków
- zaprezentowanie w jaki sposób można samodzielnie wykonać takie środki
- pokazanie na co zwracać uwagę, aby ekologiczne środki do sprzątnia były skuteczne
- zwrócenie uwagi na bezpieczeństwo przy produkcji własnych środków czystości
- zaprezentowanie wartej uwagi literatury o ekologicznych środkach czystości

Materiały: komputer, projektor, materiały do prezentacji: ocet, soda oczyszczona, soda kalcynowana, nadwęglan sodu, boraks, mydło marsylskie z oliwy z oliwek, mydło zwykłe szare (roślinne oraz wyprodukowane z tłuszczów zwierzęcych), mydło drogerijne „syndet”, szklanka, duża miska, broszurki z przepisami na ekologiczne środki czystości

Przebieg spotkania:

1. Wstęp

- a. **Wyniki głosowania - dyskusja [slajdy 1-4]:** Dyskusja z uczestnikami odnośnie ich doświadczeń z ekologicznymi środkami czystości:
 - czy kiedykolwiek stosowali?
 - czy uważają je za bardziej lub mniej skuteczne od sklepowych środków?
 - czy sklepowe środki są bezpieczne dla zdrowia? Jeżeli nie, to dlaczego są dostępne w sklepach?
- b. *Zaprezentowanie wyników sondy przeprowadzonej wśród czytelników Wojewódzkiej Biblioteki w Olsztynie odnośnie ekologicznych środków czystości – ich skuteczność, bezpieczeństwo dla zdrowia i środowiska względem tradycyjnych odpowiedników oraz własną produkcję.
Zapytanie co sądzą o takich wynikach? czy są dla nich zaskoczeniem czy nie?*

2. Charakterystyka podstawowych składników – ich rodzaje oraz właściwości [slajdy 5-24]

a. ocet spirytusowy slajd [6]

- właściwości: bakteriobójcze, odtłuszczające i dezynfekujące
- gdzie najlepiej się sprawdzi?: łazienka – do usuwania kamienia i osadów z mydła
- czy można zastosować inny ocet? tak, można użyć np. jabłkowego – nie będzie tak drażniący w zapachu, ale wyjdzie drożej
- jak sprawić, aby jego zapach był mniej drażniący? Dodatek olejków eterycznych, ocet zapachowy z dodatkiem np. skórki cytryny/ pomarańczy

b. soda i jej rodzaje slajdy [7-14]

➤ soda oczyszczona slajdy [7-10]

- do czego się najlepiej nadaje i gdzie ją zastosować? np. w kuchni, do przypaleń, usuwania plam
- główny składnik proszku do pieczenia
- *EKSPERYMENT: dlaczego nie powinno się łączyć octu/kwasku cytrynowego z sodą w jednym przepisie? Kiedy warto skorzystać z takiego połączenia?*
- *MATERIAŁY: ocet, soda oczyszczona, szklanka i duża miska*
- *OPIS: Szklankę umieścić w dużej misce (aby w wyniku eksperymentu nie zachlapać stanowiska pracy). Do szklanki wsyp sodę, a następnie dolej octu.*
- *WNIOSKI: Soda wchodzi w burzliwą reakcję z ostem/roztworem kwasku cytrynowego. W jej wyniku powstaje woda oraz dwutlenek węgla – co powoduje osłabienie działania dwóch związków. Jednakże można wykorzystać ten efekt musujący przy np. czyszczeniu rur.*

➤ soda kalcynowana slajd [11]

- silniejsze działanie od sody oczyszczonej
- główny składnik proszków do prania
- w odróżnieniu od sody oczyszczonej zostawia trudne do usunięcia osady

➤ nadwęglan sodu slajdy [12-13]

- silniejsze działanie od sody kalcynowanej
- główny składnik środków do odplamiania np. vanish oraz dodatek proszków „do białego”
- uwaga- działanie żrące

➤ soda kaustyczna slajd [14]

- silniejsze działanie od nadwęglanu sodu
- silne działanie żrące
- główny składnik środków do udrażniania rur np. kreta

c. mydło marsylskie, szare, gospodarcze, drogeryjne slajdy [15-19]

- dlaczego nie każde mydło nadaje się do prania sprzątaniam? różny stopień przetłuszczenia (ilość tłuszczu pozostałego po reakcji zmydlania – zbyt duża jego ilość będzie pozostawiać osad)
- czym różni się mydło szare od drogeryjnego? Lista składników (w sklepowym mamy inne dodatki, które mogą pozostawić osad), główny środek myjący (w szarym mydle – mydło, w sklepowych coraz częściej są zastosowane inne środki powierzchniowo czynne np. *Sodium Lauroyl Isethionate, Cocamidopropyl Betaine*)
- *porównanie mydeł: zapach, konsystencja – mydło marsylskie na bazie oliwy, mydło szare wyrabiane z tłuszczów roślinnych, mydło szare na tłuszczach zwierzęcych*

d. sól morską slajd [20]

e. cytryna i sok z cytryny slajd [21]

f. olejki eteryczne slajd [22]

3. Dlaczego warto korzystać z ekologicznych środków czystości? [slajdy 24-33]

- a. skuteczność
- b. ekonomiczność – *wyliczenie ceny np. proszku do prania i mleczka do czyszczenia dla środków sklepowych i ekologicznych gdzie kupować i jakie wybierać składniki do własnych środków czystości, aby wyszło najkorzystniej cenowo*
- c. ekologiczność
- d. bezpieczeństwo – czy ekologiczne środki czystości są bezpieczne dla zdrowia? na co zwracać uwagę? jakich błędów nie popełniać? Jak wyglądają oznaczenia informujące o bezpieczeństwie?

4. Przepisy slajdy [34-36]

- środek do czyszczenia i wybielania fug
- uniwersalny płyn do czyszczenia łazienki
- domowy proszek do prania
- domowy proszek do prania – do białego
- uniwersalny spray do dezynfekcji
- płyn do płukania tkanin I
- płyn do płukania tkanin II
- na plamy – przepis I
- na plamy – przepis II
- środek do czyszczenia pralki
- płyn do naczyń
- pasta sodowa/ mleczko do czyszczenia
- mydło w płynie

5. Źródła wykorzystanych zdjęć w prezentacji oraz cen produktów

6. Bibliografia

Źródła:

„Naturalne środki czyszczące: ekologiczne sposoby na sprzątanie domu” Fern Green

„Eko-sprzątanie: cudowne środki czystości: wypucowany dom”

„Dom bez chemii: sprzątam, robię zapasy, dbam o zdrowie i urodę” J. Tołłoczko,

„Ekologiczne sprzątanie: skutecznie, zdrowo, tanio” U. Giercarz

Polecane książki z naszej biblioteki:

„Naturalne środki czyszczące: ekologiczne sposoby na sprzątanie domu” Fern Green

„Eko-sprzątanie: cudowne środki czystości: wypucowany dom”

„Naturalnie. 2” A. Cegielska

„Naturalnie” A. Cegielska

„Ekologiczne sprzątanie: skutecznie, zdrowo, tanio” U. Giercarz

„Dom bez detergentów: 200 sztuczek sprytnej gospodyni” M. Świgoń

„Eko w wielkim mieście czyli Kilka kroków do szczęśliwego życia” E. Koziół

„Home: easy tips for everyday sustainable living”, K. Neusch,

„Dom bez chemii: sprzątam, robię zapasy, dbam o zdrowie i urodę” J. Tołłoczko,

„Zrób swoje mydło: jak szybko, łatwo i tanio zrobić odżywcze, naturalne mydło,” A.-M. Faiola,

„Ocet: 350 praktycznych zastosowań: sprzątanie - pranie - zdrowie i uroda - ogród i działka - zrób to sam – gotowanie” P. Dzierżanowski,

„Cudowna moc octu: dla domu, zdrowia i urody” A. MacKenzie,

„Dom w zgodzie z naturą: żyj prosto, zdrowo i ekologicznie”, Ch. Liu

„1001 porad na każdą okazję: jak w zgodzie z naturą dbać o dom, zdrowie, ogród”, R. Palewicz,

Online:

<https://mamachemik.pl/>